

10.04.2013

Kj/10

§ 115

Sj / Kunnan asukkaan aloite maksuttomasta sporttikortista yli 68-vuotiaille helsinkiläisille

HEL 2012-008118 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Maksuton sporttikortti yli 68-vuotiaille

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäneen merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

Aloitteentekijä ja muut allekirjoittajat esittävät aloitteessaan maksuttomia uimahalli- kuntosalikäyntejä yli 68-vuotiaille helsinkiläisille eli ns. senioreiden sporttikorttia.

Aloitteen johdosta on pyydetty liikuntalautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet. Jos valtuuston toimivaltaan kuuluvassa asiassa aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia äänioikeutetuista kunnan asukkaista, asia on otettava valtuustossa käsiteltäväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluessa asian vireilletulosta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden

johdosta suoritettavat toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Sivistys- ja henkilöstötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti lähettää aloitteen tekijälle jäljennöksen em. lausunnosta ja todeta, että maksuttomasta eläkeläisten ns. sporttikortista on tehty useita valtuusto- ja talousarvioaloitteita viime vuosina. Aloitteista on pyydetty useiden eri lautakuntien lausunnot.

Yhteenvetona voidaan todeta, että terveyden ja toimintakyvyn edistäminen on liikuntaharrastuksen ja sen tukemisen kiistaton yhteiskunnallinen perustelu.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin tuottamia liikuntapalveluja subventoidaan ja niiden voidaan katsoa olevan hinnaltaan hyvinkin edullisia.

Kokemusten mukaan maksuton liikunta ei suoraan saa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia henkilöitä aktivoitumaan liikunnan harrastamiseen.

Ikäihmisten liikunnan kansallinen toimenpideohjelma 2011:30 korostaa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien ikäihmisten arkiaktiivisuuden lisäämistä sekä liikunnan harrastamisen tukemista omaehtoisesti tai ohjatun liikunnan kautta. Helsingissä tämän kohderyhmän liikunta-aktiivisuuden tukemista ja liikuntamahdollisuuksien kehittämistä on tehty poikkihallinnollisena yhteistyönä vuodesta 2006 lähtien.

Senioriliikunnan toimenpide-ehdotusten mukaisesti senioriliikuntaa kehitetään Helsingissä mm. sosiaaliviraston ja terveystakeskuksen henkilöstön sekä vapaaehtoisten liikuntakavereiden ja vertaisohjaajien liikuntakoulutuksella.

Koulutuksen tavoitteena on lisätä toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden liikuntaa, tuoda liikuntaryhmät lähelle ikääntyneitä sekä tukea ikääntyneiden ulkoilumahdollisuuksia. Liikuntatiloja on rakennettu ja remontoitu vastaamaan ikääntyneiden liikkujien tarpeita sekä liikuntaviraston tiloihin että palvelukeskuksiin. Ulkoliikuntaa kehitetään ulkoilureittejä rakentamalla sekä ulkoilutapahtumia järjestämällä.

Lisäksi toimenpiteet sisältävät mm. liikuntaneuvonnan sekä järjestö- että seurayhteistyön kehittämistä ja alueellisten senioriliikuntakokeilujen toteuttamista. Liikuntapalvelut, joita yhteisillä

10.04.2013

Kj/10

toimenpiteillä saadaan aikaiseksi, ovat pääsääntöisesti maksuttomia senioreille.

Liikuntatoimen vuoden 2013 talousarvioesitys ei pidä sisällään esityksessä esitettyä yli 68-vuotiaiden sporttikortin kautta toteutettavaa vapaata sisäänpääsyä liikuntapaikkoihin tai ohjatun liikunnan ryhmiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Maksuton sporttikortti yli 68-vuotiaille

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.03.2013 § 322

HEL 2012-008118 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 28.08.2012 § 153

HEL 2012-008118 T 12 03 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavanlaisen lausunnon otsikossa mainitusta asiasta:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liikuntalautakunta on antanut lausuntoja senioriväestön maksuttomia liikuntapalveluja koskeviin samansisältöisiin aloitteisiin mm. 29.5.2007, 27.5.2008, 10.3.2009 ja 14.9.2010.

Terveysten ja toimintakyvyn edistäminen on liikuntaharrastuksen ja sen tukemisen kiistaton yhteiskunnallinen perustelu. Säännöllinen liikunta edistää terveyttä ja hyvinvointia kaiken ikäisillä, mutta ikäihmisille se on erityisen tärkeää. Iäkkäiden ihmisten väliset erot liikkumisessa ovat suuria. Iäkkäiden liikkujien joukkoon mahtuu aktiivisia liikkujia, arkiliikkujia, liikkumattomia sekä hoivapalveluja tarvitsevia henkilöitä.

Kokemusten mukaan maksuton liikunta ei suoraan saa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia henkilöitä aktivoitumaan liikunnan harrastamiseen. Kokemukset Espoon kaupungin maksuttomista uimahalli- ja kuntosalikäynneistä ovat sen suuntaisia, että Espoon kaupungin tarjoaman 68+ Sporttikortin ovat lunastaneet jo aktiivista elämää aikaisemmin viettävät ikääntyneet, kun taas inaktiiviset ja terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat eivät ole korttia lunastaneet. Toiminnassa mukana olevat ikääntyneet liikkuvat aktiivisemmin kuin suomalaiset ikäihmiset keskimäärin. On hienoa, että aktiiviset ikääntyneet käyttävät palvelua, mutta Espoossa ollaan samaan aikaan huolestuneita siitä, että terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia on vaikeaa saada toimintaan mukaan. (Jordan M. 2009, Taavila M. 2011.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön Ikäihmisten liikunnan kansallinen toimenpideohjelma 2011:30 korostaa juuri terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien ikäihmisten arkiaktiivisuuden lisäämistä sekä liikunnan harrastamisen tukemista omaehtoisesti tai ohjatun liikunnan kautta. Helsingissä tämän kohderyhmän liikunta-aktiivisuuden tukemista ja liikuntamahdollisuuksien kehittämistä on tehty poikkihallinnollisena yhteistyönä vuodesta 2006 lähtien.

Senioriliikunnan toimenpide-ehtotusten mukaisesti senioriliikuntaa kehitetään Helsingissä mm. sosiaaliviraston ja terveystieteiden keskuksen henkilöstön sekä vapaaehtoisten liikuntakavereiden ja vertaisohjaajien liikuntakoulutuksella. Koulutuksen tavoitteena on lisätä toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden liikuntaa, tuoda liikuntaryhmät lähelle ikääntyneitä sekä tukea ikääntyneiden ulkoilumahdollisuuksia. Liikuntatiloja on rakennettu ja remontoitu vastaamaan ikääntyneiden liikkujien tarpeita sekä liikuntaviraston tiloihin että palvelukeskuksiin. Ulkoliikuntaa kehitetään ulkoilureittejä rakentamalla sekä ulkoilutapahtumia järjestämällä. Lisäksi toimenpiteet sisältävät mm. liikuntaneuvonnan sekä järjestö- että seurayhteistyön kehittämistä ja alueellisten senioriliikuntakokeilujen toteuttamista. Liikuntapalvelut, joita yhteisillä toimenpiteillä saadaan aikaiseksi, ovat pääsääntöisesti maksuttomia senioreille.

Liikuntaviraston palvelujen lisäksi ikääntyneiden liikunnan tarjontaa toteuttavat Helsingissä myös mm. kaupunkienemmistöiset osakeyhtiöt kuten Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Liikuntaseuroilla ja työväenopistolla on myös ikääntyneille kohdennettuja liikuntapalveluja, joista peritään kerta- ja kausimaksuja. Aloitteen toteuttamisen vaikutukset myös näiden tahojen toimintaan olisi arvioitava.

Liikuntatoimen uinti- ja kuntosalihinnat sekä ohjatun liikunnan seniorihinnat ovat nykyisellään kohtuullisia ja voimakkaasti subventoituja. Esimerkiksi liikuntaviraston ohjattu kuntosaliharjoittelu maksaa 29 € / kausi, joka tekee yhden liikuntakerran hinnaksi 1,93 €. Hinta on yksittäiselle liikkujalle vähintäänkin kohtuullinen, mutta kokonaisuus on suuri ja sillä voidaan oleellisesti rahoittaa muita senioriliikunnan kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä. Lisäksi kohtuullinen maksu sitouttaa paremmin osallistumaan säännölliseen toimintaan kuin maksuton palvelu.

Muita esimerkkejä eläkeläisten maksuista

Itäkeskuksen uimahalli

1 kerta	2,70 €
10 kertaa / 1 kk:n kortti	24,00 €
4 kuukauden kortti	72,00 €

Muut uimahallit

1 kerta	2,50 €
10 kertaa / 1 kk:n kortti	21,00 €
4 kuukauden kortti	63,00 €

Monitoimihallit ja osa kuntosaleista

1 kerta	1,50 €
10 kertaa / 1 kk:n kortti	12,00 €
4 kuukauden kortti	36,00 €

Liikuntatoimen vuoden 2013 talousarvioesitys ei pidä sisällään esityksessä esitettyä yli 68-vuotiaiden sporttikortin kautta toteutettavaa vapaata sisäänkäyntiä liikuntapaikkoihin tai ohjatun liikunnan ryhmiin.

Mahdollisten uusien alennettujen ryhmien aiheuttamat tulojen menetykset joudutaan korvaamaan muiden ryhmien hintojen korotuksilla, jos liikuntatoimelle asetettu tulotavoite vuodelle 2013 pidetään ennallaan.

Esittelijä

osastopäällikkö
Petteri Huurre

Lisätiedot

10.04.2013

Kj/10

Mia Savolainen, hallintosihteeri, puhelin: 310 87812
Minna Ekman, liikuntasuunnittelija, puhelin: +358931087932

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566